

ø K A N A L ø ø o s t e ø n

NÆRINGS�IVET SIER JA TIL KANALER I ARENDAL!

Kanaler innen Byjubileet i 1998?

Denne klare konklusjonen framgår av en diplomstudie i markedsføring og markedskommunikasjon som Anita Mørland og Sidsel Pettersen har gjort som studenter ved Norges Markedshøyskole. De har tatt for seg næringslivet som gruppe, for å undersøke holdningene til kanaler i Arendal.

Resultatet av studiene er:

For kanaler: 64%

Mot kanaler: 21%

Vet ikke : 15%

Undersøkelsen setter Arendal inn i en større sammenheng både historisk, i nåtid og i framtid, og særlig med henblikk på livsverdier.

Til grunn for oppgaven er det forutsatt at øst/vest tunnelen og parkeringsproblematikken i Arendal er løst.

Handel/tjenesteytende- og servicenæringen er mer positive til kanaler. Bedrifter med interesse for Arendals kultur og historie er mest positive. Produksjon og industri er noe

mindre positive.

De vesentlige faktorene for kanaler som ble angitt, er økt handel, økt trivsel og attraksjon samt å styrke sentrum kvalitativt.

Kvinner er mer positive til kanaler enn menn, og yngre mer positive enn eldre. Økt informasjon ser ut til å gi mer positiv innstilling til kanaler. Selv blant de som var negativt innstilt, mente 50% at kanaler ville øke trivselen i sentrum!

De største negative faktorene ved kanaler ble nevnt redusert tilgjengelighet for forbruker og varelevering.

Det var ganske lik fordeling mellom de som tror at kanalene kan finansieres, de som ikke tror og de som ikke har noen mening om dette.

Denne velgjennomarbeidede diplomoppgave avslutter med en appell: "I 1998 har Arendal 275-års jubileum. La oss være klare til jubileumet, og før hundreårskiftet grave opp oss selv i det indre - og kanalene i det ytre - og vær med i framtida - med fortida!

Et sitat fra Guttorm Fløistad: " Historisk forankring - på godt og vondt - gir perspektiver på liv og samfunn. Historieløshet oppløser gjerne fellesskapet og skaper selvopptatte øyeblikksdyrkere. Historieløs gjør fremtidsløs."

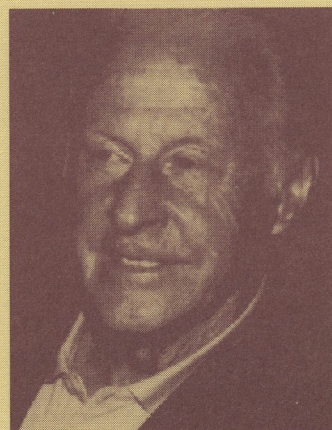
Andre sitater som er hentet fra boken "Trender mot år 2000" av John Naisbitt og Patricia Aburdene:

"De siste 10-års jag etter økonomisk og materiell velstand, er ikke lenger alene tilstrekkelig for å dekke de krav og behov som menneskene har. Det er de mer myke og varige verdiene som gir et større hele."

"Kravet til opplevelse er stort i morgendagens bymiljø."

"I 1990-årene gjør vi opprør mot uekte stimuli. Nå higer vi etter livskvalitet og utfoldelse. Holistisk livssyn med samspill mellom kropp, sinn og ånd vinner fram. En bevisstgjøring som vil påvirke både levesett, økologisk tenkning, og sette næringslivet i et nytt perspektiv. Vi vil ha flere plattformer å stå på, og ikke defineres entydig."

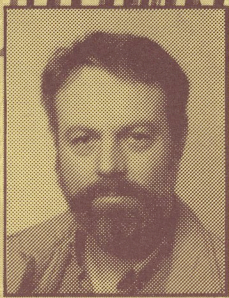
Forskningsreisende og Forfatter

Thor Heyerdal:

Kanalposten møtte Thor Heyerdal på Tenerife og fortalte om kanalplanene. Heyerdal kunne fortelle at han ofte besøkte Arendal i gymnasdagene og husker den gamle bykjernen. Hans spontane reaksjon var: " Men er det sant, har de virkelig fylt igjen?"

Flormannen har roddet

Kjære Kanalvenner!

Vi har vært igjennom et spennende år som har gitt Kanal-ideen et kraftig puff framover. Den generelle akseptering av at Kanalen vil kunne bli et viktig element i den kommende utformingen av sentrum, er et faktum.

1991 har vært brukt til å informere politikere, foreninger og organisasjoner om viktigheten av den debatten vi har prøvet å dra igang om byutviklingen, og om riktigheten av Kanalen - satt inn i et helhetlig konsept for den nye kommunen. Flere politiske partier har programfestet - Kanal!

Vi har vært igjennom en tid med konflikt, og nå ser det ut til at samarbeid er nøkkelordet. Det er nedsatt et sentrumsutvalg med medlemmer både fra kommunen og organisasjonene i byen som skal komme med et forslag til utvikling av sentrum. Utvalget består av en representant fra Handelstanden, Arendal Sentrum, Kanalselskapet, Kulturforum, Barnekulturuka, teknisk sjef, kultursjef samt Arendal Næringsråd med to representanter derav en sentral politiker. Arbeidet er allerede kommet godt igang, og det avholdes en idekonkurranse - åpen for alle - som strekker seg fra nyåret og fram til 20. mars. VÆR MED PÅ DEN! Det vil fra midten av februar avholdes en fagkonkurranse for arkitekter og planleggere som vil avsluttes etter sommerferien.

Dette blir nok et spennende år for Arendal by!

Kanalselskapet har fått klare tilbakemeldinger fra

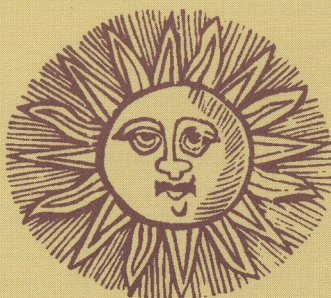
handelsnæringen i Arendal om at vi har sammenfallende syn på byutviklingen. Dessuten har vi i disse dager mottatt 2 grundige analyser om bysenterets framtid. Den ene tar utgangspunkt i kanaler i Arendal, og er gjort som diplomoppgave ved Norges Markedshøyskole. Oppgaven tar for seg næringslivet, og konkluderer med at det er et stort flertall for kanaler i Arendal!

Kanaler i Arendal er også anbefalt av et prosjektarbeid om Arendal sentrum ved landsskapslinjen - Landbrukshøyskolen på Ås. Ja til kanal! er konklusjonen.

Det ser ut som det arbeidet vi har nedlagt i de siste par årene, begynner å bære frukter. Så vi går på igjen med fornyet glød og entusiasme på det nye året. Sett på bakgrunn av at arkitektskolen laget arbeider over Arendal sentrum for endel år siden som også ville ha kanaler i Arendal, så synes det etterhvert som om utenforstående institusjoner formlig bruker megafon for å få byen til å forstå hvilken vei man bør velge for framtida!

Støtt KANALSSELKAPET slik at vi framdeles kan være den pådriveren som skal til for å få Arendal til å bli Norges beste by!

Odd Skaug Syvertsen

VI ROPER ULV OG OPPDAGER ULL!

av
Erling
Okkenhaug

ALLGRØNN

Lesere av Kanalposten vil formodentlig være godt kjent med utviklingen i debatten om Arendals bykjerne. De ledende politikere i byen har måtte tåle motbør i sine forsøk på å utnytte Arendal sentrum til diverse kommersielle formål. Deres evne til å forstå betydningen av kulturelle og historiske vinklinger i byutviklingen har vært omdiskutert.

Det er derfor en glede for undertegnede å se at byens politikere nå går inn for Langsæ kulturpark. Stedet er unikt i landet og potensialet i å bygge et særpreget senter ligger både i dagen og nedeinne i gruvene.

Man skal nødvendigvis ikke belaste en presset kommuneøkonomi med vidløftige utbyggingsidéer, men heller ta til erfaring den signaleffekt politikernes velvillighet vil ha på de nasjonalt bevilgende myndigheter. Det er lov å ønske, det er lov å ha visjoner.

Gratulerer Arendal, med nye koster som borster i riktig retning.

**Vil du bli medlem av
Kanalselskapet?
Skriv til Odd,
Vestervegen 6,
4800 Arendal!**

SAGT

Winston Churchill,

TIME, 12/10 1960:

Vi former våre bygninger;
deretter former de oss.

Lawrence Durrell:

Når du langsomt blir kjent med Europa, ved å smake på vinen, ostene og de forskjellige landenes karakter, begynner du å skjønne at det som bestemmer en kultur til syvende og sist er stedets ånd.

Le Corbusier:

Menneskene bor dårlig, det er den dype og egentlige årsak til vår tids uro og omveltninger.

Goethe:

Arkitektur er frossen musikk.

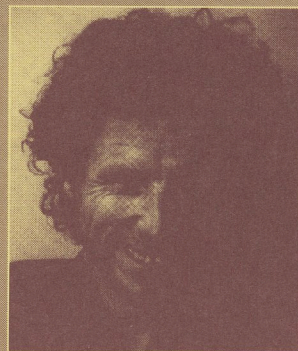
Gunnar Skirbekk:

Nordmenn er ganske usikre i sosiale situasjoner. De prater ofte både nervøst og anstrengt.

Inntil nylig var vi praktisk talt uten noen urbankultur. Folk dro fra landsbygda til byen og søkte gradvis etter ny identitet, men istedenfor å finne et mønster, en identitet som ga sikkerhet og selvtillit, fant de et samfunn der alle andre lette etter et forbilde hos hverandre. Resultatet ble den norske sjarmen, men med usikker formløshet.

Vi har en død aristokratisk kultur, et tradisjonelt norsk bondesamfunn som holder på å forsvinne - og en ny urban kultur, som kjennetegnes av en indre rastløshet som gir en svak kulturell identitet til den enkelte.

Sverre Asmervik, forfatter:

"Arendal er urbanisert på en guffen måte. Slik sentrum ser ut nå er det sterilt, kaldt og fantasiløst. Den kolossale parkeringsplassen og buss-stasjonen er som en asfalt-ste-ørken. Kanalene vil føre til myke konsekvenser som Arendal hadde stått seg på!"

JA TIL KANALER I ARENDAL!

Dette sies i en delstudie av Arendal bysentrum som er utført av 4 studenter ved landskapslinjen ved Landbrukshøyskolen på Ås. Disse har, under ledelse av professor Erik Langdalen, gjort en omfattende analyse av vårt bysentrum ved å ta for seg de naturgeografiske forhold, byutviklingshistorien, befolkningsstruktur, offentlige tjenester, næringsliv, kulturliv og tilbud til Arendalitter, bysenterets form og struktur, bysenterets identitet, planer for byen, og muligheter og begrensninger for videre sentrumsutvikling.

Det vil komme flere delarbeider fra andre grupper ved landskapslinjen, og her vil vi kort gjengi noen av forslagene fra denne første delstudien.

Det framholdes at det slett ikke behøver å være et motsetningsforhold mellom vekst og miljø, og angir flere konkrete løsninger for sentrumsutviklingen hvor det tas hensyn til disse ved første øyekast motstridende mål.

Sanden bør utvikles som kultursenter med bl.a. kulturhus og bibliotek. Sjøen må slippe inn til dette senteret ved å gjenåpne kanalene og lage området som grønn lunge.

Utarbeide plan over grøntanlegg med sikte på å etablere bl.a. flere trær, grønne rabatter i et helhetlig system. Få inn mer stein i gatebelegget, og bli kvitt endel asfalt.

Det nevnes også som mulighet å forsterke Kittelsbukta/Sanden som kultursenter, og at dette kan kombineres med gjestehavn.

Få bussoppstillingsplassene ut av sentrum, og kun ha busstopp i sentralt i byen. Offentlige toaletter bør da kombineres med busstasjonen.

Det er ønskelig med større bosetning i sentrum, og de fleste nærmiljøtiltak vil være med på å dra flere innbyggere dit. Gassverktomta foreslås som evt. forretningsareal med boliger i de øverste etasjene, for å styrke

Torvet som handelstyngepunkt. Fortetning på Nedre Tyholmen vil også gi økt antall butikker, håndverksbedrifter og offentlige kontorer, men det er svært viktig at klyngestrukturen bevares.

Øke sosiale/kulturelle møteplasser. Øke gågatenettet. Parkeringsplasser i fjell, og øst/vest tunnelen gjennomføres. Samt trafikksanering i sentrum.

Arendal oppfattes som en grønn by på grunn av kraftig naturlig vegetasjon og privathager langs heia rundt sentrum, og de private hagene på Tyholmen. I virkeligheten er selve sentrum så godt som fri for vegetasjon, noe som forsterkes ved at mesteparten av Arendal er belagt med asfalt. Analysen konkluderer med at det må skapes et triveligere bomiljø i sentrum, og at styrking av miljøet vil styrke næringsvirksomheten.

Dette synes vi i KANALSELSKAPET er et meget positivt bidrag, gitt av en upartisk institusjon. Rapporten forefinnes i sin helhet hos styret i foreningen vår eller på teknisk etat.

Som avslutning på denne stikkordsgjengivelsen av sentrumsanalysen, gjengis ordrett et av forslagene: " JA TIL KANAL!"

Susanne Fuhr, sanger:

"Jeg har besøkt Arendal både med turneer og i private sammenhenger. Byen bør forstå at den må forsterke sitt sørlandsbilde. Kanalene vil bli Arendals trekkplaster. Jeg synger gjerne fra en pram/gondol på åpningsarrangementet."

"Kanalidéen kommer 25 år for sent!"

Hvordan tenkte man seg i 1967 at Arendal ville se ut i 1992? Man tenkte seg et fremtidens Arendal der høyhus i betong hadde erstattet de gamle husene på Nedre Tyholmen og de tomme sentrumsarealene på og omkring Sanden. Dette Betong-Arendal som var en naturlig fremtidsvisjon i 1967, ble aldri virkelighet.

Men la oss nå et kort øyeblikk forestille oss at det likevel ble virkelighet. At Tyholmen anno 1992 var en sammenhengende betongkloss, og at Sanden var en blanding av næringsbygg og parkeringshus.

Hvilke muligheter ville kanalidéen hatt i en slik by, i et Betong-Arendal anno 1992? I et slikt Arendal ville argumentene mot kanalidéen ha vært mange og gode:

1. Av estetiske årsaker er det urealistisk å grave opp igjen en kanal gjennom Arendal sentrum. Kanalidéen kommer dessverre 25 år for sent. Den skulle ha kommet dengang det fortsatt sto gamle hus på Tyholmen, så som de store 1600-tallshusene på Nedre Tyholmen: Det gamle politikammeret, Kløckers hus, Reiersens hus og Lindveske. Dersom disse husene fortsatt hadde stått der, ville en kanal ha

vært mer meningsfull. Men da byen under den økonomiske oppgangen på 60-tallet fikk råd til å erstatte disse gamle husene med mer hensiktsmessige betongbygg, og hele Tyholmen dermed fremsto som en høyst moderne bydel, ikke ulik det nye Vika i Oslo, da ble det samtidig meningsløst å tenke seg en gammel kanal i forlengelsen av disse moderne bygningene.

2. Også av mer praktiske grunner er kanalidéen urealistisk. Under den samme økonomiske storhetstiden på 1960-tallet fikk byen omsider råd til å bebygge de store sentrumsflatene som oppsto da kanalene ble fylt igjen. Vi fikk det staselige handlesenteret på det som tidligere var Sanden, og vi fikk det store parkeringshuset på det området som i en periode på 50-tallet var provisorisk rutebilstasjon. Selv den hissigste kanaltilhenger må jo begripe at det i dag er umulig å fjerne disse bygningene, og grunnet fundamenteringene er det enda mer umulig å grave ut kanaler og vannspeil der bygningene nå står.

Men disse argumentene tilhører fantasiens verden. Kanalidéen tilhører virkelighetens.

Håvard Rem

Er det lov å ønske seg.....

Et bilde fra Venezia. Skapte de dette for å sjarmere turister, eller ble byen bygget for å tjene sine innbyggere? Folk kommer hjem fra ferie med bilder og minner om noe godt, om samfunn som både er åpne for besøkende og som tar vare på seg selv og sin egenart. Hvorfor skal skjønnhet og det man kan kalle menneskelig hensiktsmessighet i vår tid måtte vike for rasjonalitet og profittering? Allgrønn var i møte i Arkitektforeningen forleden, under presentasjonen av det 125.000 kvm. store Ditten-kvartalet. I løpet av tre timer ble ikke ordet "menneske" nevnt en eneste gang! I denne sammenheng er det nærliggende å sitere Chr. Nordberg Schulz, arkitekt og professor: "Idag er opplæringen av arkitekter i altfor stor grad basert på en abstrakt prosjekteringsmetodikk av pseudo-vitenskapelig art. Arkitektstudentene får liten eller ingen forståelse for omgivelsenes kvaliteter." Ja, vi ønsker....en arkitektstand som tar ansvar for at det går mennesker mellom husene....og vi ønsker oss politikere som tar mennesker på alvor.

TILBAKE TIL KUNSTEN Å BO

Idag er vi ofre for stedstap. Når stedet ikke lenger har noen identitet, svekkes muligheten for å utvikle en personlig identitet. Vi har i stor grad mistet forståelsen for stedets betydning, dels fordi vi har vært utsatt for et kontinuerlig bombardement av kunstige og tilfeldige stimuli. I Allgrønn har vi de fire siste månedene arbeidet med et nytt bo-konsept, bygget på tildels ukjente betingelser for en god boform. Konseptet er et svar på folks behov, og et angrep på de som ikke har tatt ansvaret for vårt

visuelle miljø. Vi håper på å kunne lansere idéene bredt etter en måneds studier i sør-øst-Europa.

DUKET FOR KANALER PÅ FILIPSTAD?

Allgrønns arbeide med å få Oslo Havnevesen bort fra Filipstad ser ut til å få uttelling. Ihvertfall er Havnevesenet innkalt til politisk høring den 1. april, hvor Allgrønn praktisk talt vil fungere som aktor. Om Filipstad i overskuelig fremtid vil frigjøres til byutvikling, vil Oslo få tilbake en etterlengtet kontakt med sjøsiden. Det er da opp til utbyggere og arkitekter å gi den nye bydelen kvaliteter som kan feire både menneskene og vannet.

NYTT STÅSTED

Allgrønn har holdt kontorer på Aker Brygge de siste fem månedene. For å skape entusiasme omkring alternativt bruk av Filipstad har Kanalbyen Arendal, med et oppegående Kanalselskap, vært en verdifull referanse. Presentasjonen har også vært en aktiv selger av Arendal, både med og uten kanaler. Den 15. mars flytter vi Allgrønn til Huitfeldts gate 6, en nydelig gammel bygård bare et stenkast fra slottsparken. Kanalvenner ønskes velkommen til å få fylt opp batteriene!

Geir Olav Kuvaas
ALLGRØNN